

Modül (öneri) No	130
Öğrenme Alanı (Temel konu)	Ahirete İman
Modül (Alt konu)	Ahirete imanın altı taifeyi insaniyeye faydaları
Amaçlar	Ahirete imanın içtimai hayata yansımalarını kavrar.
Süre	40 dk.
Seviye	Seviye 2
Yöntem ve Teknik-Etkinlik	Balık Kılıcı Tekniği, Altı Şapka, Cümle Tamamlama
Materyal ve Teknoloji	Kağıt, kalem, yazı tahtası
İşleniş/Öğrenme-öğretme süreci	Etkinlik-1 Problem ve çözümünü gerektiren kazanım ve konularda oldukça etkili olur. Ayrıca bir metnin analiz edilmesinde de kullanılabilir. Bir problemin nedenlerini ve alt nedenlerini tanımlama sürecini yapılandırmaya yardım eden tekniktir. Tüm öğrencilerin derin ve nesnel bir görüş kazanmalarını ve problemin çeşitli bölümleri arasında ki önemli ilişkileri görmesini, öğrencilerin daha derin bir şekilde bir problem üzerinde yoğunlaşmasını sağlar. Problem çözme tekniklerinden biri olan bu teknik öğrencilerin düşüncelerini organize etmeye yardım eder; ancak, problem için çözümler sağlamaz. Belirli bir sorunun ya da durumun olası nedenlerini belirlemek için kullanılır. Öğrenmesi ve uygulanması kolaydır. Balık kılıcı tekniğinin adımları; 1. Problemi tanımlama: Ele alınacak problem hakkında kısa bir bilgi verilir. Eğer metin analizi yapılacak ise hangi açılardan ele alınması gerektiği konusunda bir açıklamaya yer verilmelidir. 2. Nedenler üretme: Yapılandırılmamış beyin fırtınası tekniğini kullanma (bu probleme neden olan faktörler nelerdir? Bu nedenler arasındaki ilişkiler nelerdir?). Yapılandırılmış beyin fırtınası tekniğini kullanma: (Round Robin 6-3-5,6 kişi 5 dakikada 3 fikir sunması.) 3. Diyagramın oluşturulması: - Sorun/analiz konusu; balık kılıcığının omurgasına veya başına yazılır. ● Sorunun olmasına sebep olan nedenler önem sırasına göre tek tek balık kılıcığının yan kılıcığına yazılır. ● Yazılan nedenler için bu neden oluştu? sorusu sorulur ve altına alt nedenler olarak sıralanır, incelenir. ● Talebelere, sosyal hayatta insanların hangi tabakalardan meydana geldiği sorulur. Verilen cevaplar yazı tahtasına tek tek yazılır. Sonra verilen cevaplar da dikkate alınarak 1) ehl-i salahat ve takva, 2) musibetzedde ve hastalar taifesi, 3) ihtiyarlar sınıfı, 4) çocuklar taifesi, 5) fakirler ve zayıflar taifesi ve 6) gençler

	olmak üzere altı taife olduğu talebelerle birlikte tespit edilir. Talebelerden bu altı taifenin isimlerini balık kılıcığının her iki tarafına yazmaları istenir. ● Ardından da talebelere "Eğer ahiret inancı olmasaydı bu altı taife içtimai hayatta ne tür zorluklarla karşılaşabilirler?" sorusu yöneltilir. Alınan bütün cevaplar tahtaya yazılır. Benzer cevaplar birleştirilir, sağlam cevapların, diyagramın solundaki altı taifeden uygun olanların yanına yazmaları istenir. ● Sonra, "Ahiret inancı, bu altı tabakaya nasıl etki eder?" sorusu sorulur, alınan cevaplar tek tek yazılır, cevaplar bitince uygun olanlar diyagramın sağındaki ilgili kılıçıklara yazılır. Etkinlik-2 ● Kişiler 6 gruba ayrılır. ● Gruplara her taifeyi temsil edecek bir şapka verilir. ● Verildikten sonra öğrenciler kendi aralarında düşünceleri ve yazıya dökmeleri için süre verilir. Örneğin; Her bir şapka bir taifeyi temsil edecek. "Ahiret inancı sizi nasıl etkiler?" sorusuna olumlu ve olumsuz cevaplar yazacak. İlk turda olumlu ikinci turda olumsuz yönlerini yazacak ve okuyacak.
Ölçme ve Değerlendirme	Etkinlik-3 ● Talebelerden "Eğer ahirete iman olmasaydı..." diye başlayan açık uçlu cümleleri, altı taife için tamamlamaları istenir. ● "Eğer ahirete iman olmasaydı ehl-i salahat ve takva ..." ● Eğer ahirete iman olmasaydı musibetzedde ve hastalar taifesi ...". ● Eğer ahirete iman olmasaydı ihtiyarlar sınıfı ..." ● Eğer ahirete iman olmasaydı çocuklar taifesi ..." ● Eğer ahirete iman olmasaydı fakirler ve zayıflar taifesi ..." ● Eğer ahirete iman olmasaydı gençler ..."
İlişkili metinler	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.) Metin-1: <i>Birinci kısım olan ehl-i iman ve ehl-i takvanın en büyük menfaati, Frenk-meşrebâne bir medeniyette midir? Yoksa hakaik-ı imaniyenin nurlarıyla saadet-i ebediyeyi düşünüp müştak ve âşık oldukları tarik-ı hakta sülûk etmek ve hakikî teselli bulmakta mıdır? Senin gibi dalâletpîşe hamiyetfuruşların tuttuğu meslek, müttakî ehl-i imanın manevî nurlarını söndürüyor ve hakikî tesellilerini bozuyor ve ölümü idam-ı ebedî ve kabri daimî bir firak-ı lâyezalî kapısı olduğunu gösteriyor. (1)</i>

Metin-2:

İKİNCİ SURET

Bu gidişata, icraata bak! Nasıl en fakir, en zayıftan tut, tâ herkese mükemmel, mükellef erzak veriliyor, kimsesiz hastalara çok güzel bakılıyor. Hem gayet kıymetli ve şahane taamlar, kaplar, murassa nişanlar, müzeyyen elbiseler, muhteşem ziyafetler vardır.

Bak, senin gibi sersemlerden başka herkes vazifesine gayet dikkat eder, kimse zerrece haddinden tecavüz etmez. En büyük şahıs, en büyük bir itaatle, mütevazîâne bir havf ve heybet altında hizmet eder.

Demek, şu saltanat sahibinin pek büyük bir keremi, pek geniş bir merhameti var; hem pek büyük izzeti, pek celâlli bir haysiyeti, namusu vardır. Hâlbuki kerem ise in'am etmek ister; merhamet ise, ihsansız olamaz; izzet ise, gayret ister; haysiyet ve namus ise, edepsizlerin te'dibini ister.

Hâlbuki şu memlekette o merhamet, o namusa lâayık binden biri yapılmıyor. Zalim izzetinde, mazlum zilletinde kalıp, buradan göçüp gidiyorlar.

Demek bir mahkeme-i kübraya bırakılıyor. (2)

Metin-3:

BEŞİNCİ DEVA

Ey maraza müptelâ hasta! Bu zamanda tecrübemle kanaatim gelmiştir ki hastalık bazılara bir ihsan-ı İlâhîdir, bir hediye-i Rahmanîdir. Bu sekiz dokuz senedir, liyakatsiz olduğum halde, bazı genç zatlar hastalık münasebetiyle dua için benimle görüştüler. Dikkat ettim ki hangi hastalıklı genci gördüm, sair gençlere nisbeten ahiretini düşünmeye başlıyor. Gençlik sarhoşluğu yok. Gaflet içindeki hayvanî hevesattan bir derece kendini kurtarıyor. Ben de bakıyordum, onların tahammül dahilindeki hastalıklarını bir ihsan-ı İlâhî olduğunu ihtar ederdim. Derdim ki:

“Kardeşim, senin bu hastalığının aleyhinde değilim. Hastalık için sana karşı bir şefkat hissedip acımiyorum ki dua edeyim. Hastalık seni tam uyandırıncaya kadar sabra çalış. Ve hastalık vazifesini bitirdikten sonra Hâlık-ı Rahîm inşaallah sana şifa verir.”

Hem derdim: “Senin bir kısım emsalin, sıhhat belâsıyla gaflete düşüp, namazı terk edip, kabri düşünmeyip, Allah’ı unutup, bir saatlik hayat-ı dünyeviye’nin zâhirî keyfiyle hadsiz bir hayat-ı ebediyesini sarsar, zedeler, belki de harap eder. Sen hastalık gözüyle, her halde gideceğin bir menzilin olan kabrini ve daha arkasında uhrevî menzilleri görürsün ve onlara göre davranıyorsun. Demek, senin için hastalık bir sıhhattir; bir kısım emsalindeki sıhhat bir hastalıktır.” (3)

Metin-4:

• **Birincisi:** Nev-i beşerin hemen yarısını teşkil eden çocuklar, yalnız Cennet fikriyle, onlara dehşetli ve ağlatıcı görünen ölümlere ve vefatlara karşı dayanabilirler. Ve gayet zayıf ve nazik vücutlarında bir kuvve-i maneviye bulabilirler. Ve her şeyden çabuk ağlayan gayet mukavemetsiz mizac-ı ruhlarında, o Cennet ile bir ümit bulup, mesrurâne yaşayabilirler.

Meselâ, Cennet fikriyle der: “Benim küçük kardeşim veya arkadaşım öldü; Cennetin bir kuşu oldu, Cennette gezer, bizden daha güzel yaşar.” (*) Yoksa, her vakit etrafında kendi gibi çocukların ve büyüklerin ölümleri, o zayıf bîçarelerin endişeli nazarlarına çarpması, mukavemetlerini ve kuvve-i maneviyelerini zîr ü zeber ederek, gözleriyle beraber ruh, kalp, akıl gibi bütün letaifini dahi öyle ağlattırarak; ya mahvolup veya divane bir bedbaht hayvan olacaktı.

• **İkinci delil:** Nev-i insanın bir cihette nısfı olan ihtiyarlar, yalnız hayat-ı uhreviye ile, yakınlarında bulunan kabre karşı tahammül edebilirler. Ve çok alâkadar oldukları hayatlarının yakında sönmesine ve güzel dünyalarının kapanmasına mukabil, bir teselli bulabilirler. Ve çocuk hükmüne geçen seriütteessür ruhlarında ve mizaçlarında, mevt ve zevalden çıkan elîm ve dehşetli me’yusiyete karşı, ancak hayat-ı bâkiye ümidiyle mukabele edebilirler. Yoksa, o şefkate lâayk muhteremler ve sükûnete ve istirahat-i kalbiyeye çok muhtaç o endişeli babalar ve analar, öyle bir vaveylâ-i ruhî ve bir dağdağa-i kalbî hissedeceklerdi ki, bu dünya onlara zulmetli bir zindan ve hayat dahi kasavetli bir azap olurdu.

• **Üçüncü delil:** İnsanların hayat-ı içtimaiyesinin medarı olan gençler, delikanlılar, şiddet-i galeyanda olan hissiyatlarını ve ifratkâr bulunan nefis ve hevalarını tecavüzattan ve zulümlerden ve tahribattan durduran ve hayat-ı içtimaiyenin hüsn-ü cereyanını temin eden, yalnız Cehennem fikridir. Yoksa, Cehennem endişesi olmazsa, (**) الْحُكْمُ لِلْغَالِبِ kaidesiyle o sarhoş delikanlılar, hevesatları peşinde bîçare zayıflara, âcizlere dünyayı cehenneme çevireceklerdi. Ve yüksek insanıyeti, gayet süflî

bir hayvaniyete döndüreceklerdi. (4)

Metin-5:

Hem insanın bir rub'unu teşkil eden ihtiyarlar, yakında hayatlarının sönmesine ve toprağa girmelerine ve güzel ve sevimli dünyalarının kapanmasına karşı, teselliyi ancak ve ancak ahiret imanında bulabilirler. Yoksa, o merhametli muhterem babalar ve fedakâr şefkatli analar öyle bir vaveylâ-i ruhî ve bir dağdağa-i kalbî çekeceklerdi ki, dünya onlara me'yusâne bir zindan ve hayat işkenceli bir azap olurdu. Fakat ahiret imanı onlara der: "Merak etmeyiniz! Sizin ebedî bir gençliğiniz var, gelecek. Ve parlak bir hayat ve nihayetsiz bir ömür sizi bekliyor. Ve zayi ettiğiniz evlât ve akrabalarınızla sevinçlerle görüşeceksiniz. Ve ettiğiniz bütün iyilikleriniz muhafaza edilmiş; mükâfatlarını göreceksiniz" diye, iman-ı ahiret onlara öyle bir teselli ve inşirah verir ki, her birinin yüz ihtiyarlık birden başlarına toplansa, onları me'yus etmez.

Nev-i insanın üçten birisini teşkil eden gençler, hevesatları galeyanda, hissiyata mağlûp, cür'etkâr akıllarını her vakit başına almayan o gençler, ahiret imanını kaybetseler ve Cehennem azabını tahattur etmezlerse, hayat-ı içtimaiyede ehl-i namusun malı ve ırzı ve zayıf ve ihtiyarların rahatı ve haysiyeti tehlikede kalır. Bazı, bir dakika lezzeti için, bir mes'ud hanenin saadetini mahveder ve bu gibi hapiste dört beş sene azap çeker, canavar bir hayvan hükmüne geçer. Eğer iman-ı ahiret onun imdadına gelse, çabuk aklını başına alır. "Gerçi hükûmet hafiyeleri beni görmüyorlar ve ben onlardan saklanabilirim; fakat Cehennem gibi bir zindanı bulunan bir Padişah-ı Zülcelâl'in melâikeleri beni görüyorlar ve fenalıklarımı kaydediyorlar. Ben başıboş değilim ve vazifedar bir yolcuyum. Ben de onlar gibi ihtiyar ve zayıf olacağım" diye, birden, zulmen tecavüz etmek istediği adamlara karşı bir şefkat, bir hürmet hissetmeye başlar. Bu mananın dahi Risale-i Nur'da bürhanlarıyla izahına iktifaen kısa kesiyoruz.

Hem nev-i beşerin ehemmiyetli bir kısmı hastalar ve mazlûmlar ve bizim gibi musibetzedeler ve fakirler ve ağır ceza alan mahpuslar; eğer iman-ı ahiret onların imdadına yetişmezse, her vakit hastalığın ihtarıyla gözü önüne gelen ölüm ve intikamını alamadığı ve namusunu elinden kurtaramadığı zalimin mağrurâne ihaneti ve büyük musibetlerde boşu boşuna malını, evlâdını kaybetmekle gelen elîm me'yusiyeti ve bir iki dakika veya bir iki saat keyif yüzünden beş on sene böyle bir hapis azabını çekmekten gelen kederli sıkıntı, elbette o bîçarelere dünyayı zindan ve hayatı bir işkenceli azaba çevirir. Eğer ahirete

iman imdatlarına yetişse, birden, onlar nefes alırlar; sıkıntıları, me'yusiyetleri ve endişeleri ve intikam hiddetleri derece-i imanına göre kısmen ve bazen tamamen zâil olur.
(5)

1 سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

2 وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

(*). Süyutî, Dürerü'l-Mensur, 1:287, 288.

(**). Galib olan hükmeder.

(1) Mektubat, s.497, Yeni Asya Neşriyat, Nisan-2023

(2) Sözler, s.68, Yeni Asya Neşriyat, Nisan-2023

(3) Lem'alar, s.329, Yeni Asya Neşriyat, Eylül-2022

(4) Sözler, s.118, Yeni Asya Neşriyat, Nisan-2023

(5) Şualar, s.248-249, Yeni Asya Neşriyat, Aralık-2024

1. Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)

2. Seni her türlü noksandan tenzih ederiz. Senin bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Sen herşeyi hakkıyla bilir, her işi hikmetle yaparsın (Bakara Suresi: 32.)